

Verksamhetsplan och budget 2024

Byggnadsnämnden, 2023-11-15

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, 2023-11-16

Inledning

Kommunfullmäktiges budgetbeslut 2023-06-19 utgör tillsammans med planeringsdirektiven grunden för nämndernas verksamhet under nästa år. Verksamhetsplanen har tagits fram utifrån anvisningarna från kommunstyrelsen. Verksamhetsplanen innehåller inga aktiviteter utan dessa återfinns i tillsynsplaner, kontrollplaner, specifika handlingsplaner och i avdelningarnas aktivitetsplaner.

Nämnderna ansvarar för grundläggande delar avgörande för Umeås fortsatta tillväxt. Program Tillväxt har i programhandlingen för 2024 gjort bedömningen att tillväxten i Umeå idag inte är ekologiskt hållbar. Vidare att förutsättningarna för bostadsbyggande behöver stärkas genom fler byggrätter i antagna detaljplaner. Under 2024 riktas särskild fokus på:

- Arbetet för att minska utsläppen av växthusgaser och anpassa samhället till ett förändrat klimat. Byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden agerar med kraft, tydlighet och kreativt i klimatarbetet utifrån respektive reglemente. Identifieras frågor utanför reglemente och grunduppdrag ska dessa frågor lyftas vidare för "omhändertagande".
- Ekologisk hållbarhet ska genomsyra alla delar av verksamheten och kommunens åtgärdsprogram för miljömålen är ett av de viktigaste verktygen framåt.
- Byggnadsnämnden ska skapa förutsättningar för att minst 2 000 byggrätter finns i under året antagna detaljplaner. "Detaljplanekön" ska arbetas ned till en rimlig nivå och den totala handläggningstiden från positivt planbesked till antagande ska minska.

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Innehållsförteckning.....	3
1. Utgångspunkter.....	4
2. Verksamhetsplaneringens struktur.....	7
3. Grunduppdrag och planering för genomförande.....	10
4. Utmaningar och möjligheter.....	14
5. Programstyrning.....	15
6. Tilläggsuppdrag.....	18
7. Åtgärdsprogram miljömålen.....	19
8. Ekonomi.....	21
9. Personal.....	25
10. Förvaltningens planering, styrning och ledning.....	27
11. Uppföljning och utvärdering.....	28

Bilagor

Bilaga 1 Tillsynsplan - Byggnadsnämnden

Bilaga 2 Tillsyns- och aktivitetsplan - Miljö- och hälsoskyddsnämnden

1. Utgångspunkter

Värdegrund

Vår värdegrund består av fyra delar: medborgarfokus, öppenhet, tillit och ständiga förbättringar.

Medborgarfokus	Vi skapar värde för dem vi finns till för.
Öppenhet	Vi är tillgängliga, tydliga och lyssnar med omtanke.
Tillit	Vi har förtroende för varandra och vår förmåga att möta utmaningar.
Ständiga förbättringar	Vi utvecklas positivt genom ständiga förbättringar och förnyelse.

Barnkonventionen

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Konventionen är ett rättsligt bindande internationellt avtal som slår fast att barn är individer med egna rättigheter. Det finns fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn
- Alla barn har rätt till liv och utveckling
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad

I kommunens riktlinjer för barnkonsekvensanalys som beslutats av kommunfullmäktige 2005-11-28, § 225 anges att två frågor skall fungera som ett stöd vid beredning och beslut:

1. På vilket sätt berörs, direkt eller indirekt, barn och unga av denna fråga?
2. Kan barns och ungas egna åsikter tas tillvara i denna fråga?

Kommunrevisionen granskade 2021 "Barnkonventionens efterlevnad" i Umeå och redovisade detta i en rapport 2021-11-18. Sammanfattning:

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och berörda nämnder inte har säkerställt en tillräcklig struktur och intern kontroll för att leva upp till de krav som anges i barnkonventionen....

Byggnadsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden var vid detta tillfälle inte en del av granskningen. Myndighetsutövningen i dessa nämnder innehåller ett stort antal "volymbeslut" där bedömningen är att de två frågorna inte behöver ställas i varje enskilt

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

ärendet. Utöver detta fattas beslut där frågorna är viktiga. För att tydliggöra vilka volymbeslut som "undantas" planerar nämnder under hösten 2023 fatta beslut om detta.

Jämställdhetsarbete

Strategi för jämställdhetsarbete beslutades av kommunfullmäktige 2017. Strategin är tänkt att fungera som ett stöd till framför allt nämnder i förståelsen av hur jämställdhetsarbete kan arbetas in i den egna nämndens verksamheter och hur egna mål och indikatorer tas fram. Jämställdhetsutskottet är ansvarigt för strategin och utgångspunkten är det av kommunfullmäktige antagna övergripande målet kring jämställdhet:

Att skapa förutsättningar för kvinnor och män att forma samhället såväl som sina egna liv.

Samtliga verksamheter inom kommunen ska bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete och det är varje nämnds ansvar att bryta ner det övergripande målet kring jämställdhet till egna mål egna nämnden och genomföra samt följa upp detta.

Umeå kommun undertecknade 2008 den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på regional och lokal nivå. Den är framtagen av europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation (CEMR). Deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män är en utgångspunkt för kommunens jämställdhetsarbete. Deklarationen hittar du på www.umea.se/jamstallldhet.

Ansvar för att konkretisera delmål, aktiviteter, åtgärder och indikatorer för arbetet ligger på nämnder. Jämställdhetsarbetet ska vara en del av verksamhetsplaneringen och det ska avsättas tid och resurser för att arbeta med målen som sedan redovisas och följs upp i ordinarie styr- och ledningssystem.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

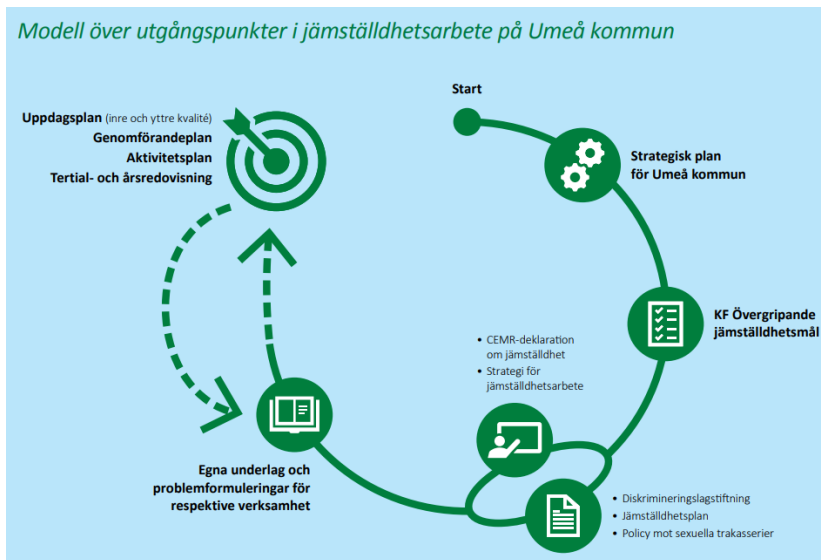
Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

Jämställdhetsarbete kopplat till den strategiska planen:

Miljö- och hälsoskyddsnamnden

Artiklar ur CEMR-deklarationen:

- Social omsorg och sociala tjänster (artikel 15), Goda livsvillkor
- Social integration (artikel 18), Goda livsvillkor
- Planering och hållbar utveckling (artikel 24), En god samhällsplanering

Byggnadsnamnden

Artiklar ur CEMR-deklarationen:

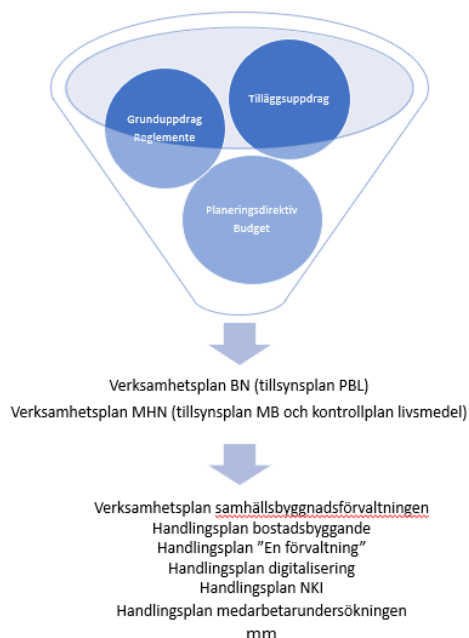
Bostäder (artikel 19), En god samhällsplanering

Planering och hållbar utveckling (artikel 24), En god samhällsplanering

2. Verksamhetsplaneringens struktur

Kaskadering av mål

Kaskadering av mål är en benämning på processen att kommunicera och tilldela mål från toppen och nedåt i en organisation.

Nämnderna

Nämnderna beslutar om sin verksamhetsplan och hur nämndens av kommunfullmäktige fastställda budgetram ska fördelas inom nämnden. Nämnderna ansvarar för att det finns en aktuell nämndbudget som överensstämmer med kommunfullmäktiges beslutade ram kompletterad med eventuella tilläggsanslag.

För de nämnder som ansvarar för tillsyn ska myndigheterna för tillsynsarbetet avsätta resurser som i tillräcklig grad svarar mot behovet av tillsyn samt ha personal med tillräcklig kompetens för tillsynsarbetet. Myndigheten ska bland annat för varje verksamhetsår upprätta en plan, baserad på behovsutredningen och verksamhetsregistret, för hur tillsynsarbetet ska bedrivas, samt regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten. För byggnadsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden finns tillsyns- och kontrollplaner för respektive område.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

Förvaltningsnivå

Förvaltningen ansvarar gentemot två nämnder. Stora delar i arbetet med grunduppdrag, inriktningsmål och tilläggsuppdrag bygger på en samverkan inom förvaltningen. Utifrån detta utgör planen som helhet förvaltningens verksamhetsplan. För specifika områden finns förvaltningsövergripande handlingsplaner. De planer som idag finns är:

- Samhällsbyggnadsprocessen med utgångspunkt från byggnadsnämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens grunduppdrag
- Digitalisering
- En förvaltning
- Strategisk kompetensförsörjningsplan
- Strategisk kommunikationsplan

Avdelningsnivå

På avdelningsnivå tas aktivitetsplaner fram som bygger på nämndernas verksamhetsplaner, den förvaltningsövergripande verksamhetsplanen, handlingsplaner för specifika områden samt övriga aktiverande och normerande styrdokument som berör avdelningen. Aktivitetsplanerna fastställs på avdelningsnivå efter samverkan i VSG.

Principerna för framtagande av aktivitetsplanen är samma som för tillsyns- och kontrollplaner. Grunden är en behovsbedömning där samtliga aktiviteter listas med ett, efter bästa förmåga, bedömt resursbehov i arbetstimmar. Tidsplaneringen sker utifrån grunder i rutinen "Tidsredovisning grunder" som fastställdes 2020-02-17. Uppföljning av tilldelade arbetstimmar sker genom tidsredovisning i Easit samt efterföljande analys inom respektive avdelning.

Verksamhetsplan samhällsbyggnadsförvaltningen
Handlingsplan bostadsbyggande
Handlingsplan "En förvaltning"
Handlingsplan digitalisering
Handlingsplan NKI
Handlingsplan medarbetarundersökningen

Aktivitetsplan avdelningen

Medarbetarplan 1
Medarbetarplan 2
Osv

I de fall en avdelning behöver resurser från en annan avdelning inom förvaltningen, annan förvaltning, kommunalt bolag eller annan organisation ska detta så snart möjligt förankras med denna part. I de fall oenighet råder kring resursfrågan lyfts detta i ansvarskedjan (enhetschef-avdelningschef-förvaltningschef-politik).

Medarbetarnivå

Medarbetarna inom en avdelning upprättar inför nytt verksamhetsår en individuell plan för årets aktiviteter enligt rutinen "Tidsredovisning grunder" som fastställdes 2020-02-17.

3. Grunduppdrag och planering för genomförande

I mars 2021 fastställde kommunfullmäktige att alla nämnder och helägda bolag ska ha ett skriftligt grunduppdrag som förtydligar det kommunala ändamålet med nämnden/bolaget. Kommunfullmäktige ansvarar för att fastställa grunduppdrag till nämnd och bolag.

Grunduppdraget förtydligar det kommunala ändamålet med nämnden/bolaget samt förtydligar nämndens/bolagets roll och ansvar. Grunduppdraget är specifikt för en nämnd eller ett bolag. Grunduppdragen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Kommunfullmäktige följer årligen upp hur nämnd/bolag hanterat sitt grunduppdrag. Grunduppdraget revideras vid behov. För nämnd framgår grunduppdraget i nämndens reglemente samt i kommunfullmäktiges beslut om planeringsdirektiv och budget.

Byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden anlitar inte några externa utförare.

Grunduppdrag Byggnadsnämnden

I byggnadsnämndens uppdrag ingår att verkställa kommunens fysiska planering i form av nya detaljplaner, områdesbestämmelser samt stadsdels- och kvartersöversyner. Nämnden ansvarar även för lovprövning, tillsyn och prövning av strandskyddsdispens. Nämnden tar beslut om bidrag för bostadsanpassningar. Inom nämndens område finns mättnings- och kartverksamhet, förvaltning av kommunens landskaps- och fastighetsinformation samt förädling av geografiska data. Nämnden ansvarar för den kommunala lantmäterimyndigheten samt för namnsättning av stadsdelar, gator med mera. Inom sina områden arbetar byggnadsnämnden för en hållbar utveckling i Umeå.

Grunduppdrag Miljö- och hälsoskyddsnämndens

I miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet, serveringstillstånd, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel. Nämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling inom miljöövervakning, energieffektivisering, klimatpåverkan och naturvård samt utgör ett kompetensstöd i miljöfrågor vid fysisk planering. Nämnden medverkar till en ökning av allmänhetens medvetenhet om miljö-, natur-, och hälsoskyddsfrågor samt energi, klimat, och hållbar konsumtion. Nämnden

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

ansvarar även för budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning och för kommunens förvaltare i enlighet med föräldrabalken.

Planering för genomförande

Styrning mot genomförande av grunduppdraget sker genom inledande behovsbedömningar utifrån tilldelade ansvarsområden enligt reglemente och andra uppdrag.

Behovsbedömningar görs av både händelse- och objektstyrda insatser på en detaljerad nivå.

Därefter tas tillsyns- och aktivitetsplaner fram utifrån under året tillgängliga resurser. I de fall resursbrist föreligger flyttas ansvar/åtgärder i kedjan medarbetare-enhetschef-

avdelningschef-förvaltningschef-nämnd. Nämnderna styr verksamheten genom tillsyns- och verksamhetsplaner samt genom att eventuellt sätta mål kopplat till de nyckeltal som finns i detta dokument inom områdena; ekonomi, personal, kund och verksamhet.

Organiserande styrning

Samhällsbyggnadschefen är ansvarig för grunduppdragets genomförande under byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Avdelningen övergripande planering arbetar under kommunstyrelsen där stadsdirektören ansvarar för grunduppdraget.

Styrform	Definition	Kommentar
Organiserande styrning	Styrning som syftar till att tydliggöra ansvar och mandat (beskriver VEM)	Frågeställningar att besvara: Hur har nämnden fördelat ansvar och mandat för grunduppdragets genomförande? Hur följer nämnden upp att fördelning av ansvar och mandat fungerar ändamålsenligt?
Aktiverande styrning	Styrning som syftar till att åstadkomma förändring (beskriver VAD som ska åstadkommas)	Frågeställningar att besvara: Hur arbetar nämnden för att åstadkomma förändring inom ramen för sitt grunduppdrag, t ex genom vision, målstyrning, indikatorstyrning, aktivitetsbaserad styrning, planer och strategier etc? Följer nämnden upp resultat och effekter av de förändringar som nämnden beslutat om? Hur följer nämnden upp att den aktiverande styrningen är ändamålsenlig och relevant?
Normerande styrning	Styrning som syftar till att normera eller reglera genomförande (beskriver HUR)	Frågeställningar att besvara: Hur arbetar nämnden för att grunduppdraget ska genomföras i enlighet med lagstiftning och lokala eller nationella förhållningsätt, riktlinjer och regler? Hur följer nämnden upp att den normerande styrningen är ändamålsenlig och relevant?

Delegation från nämnderna ges till förvaltningschefen. Förvaltningschefen vidaredelegerar därefter beslutanderätt inom förvaltningen. Förvaltningen har tagit fram en gemensam delegationsordning. Denna modell är av avgörande betydelse för en effektiv organiserande styrning av en verksamhet. Arbetsmiljöansvar fördelas på liknande sätt från förvaltningschefen.

Aktiverande styrning

Nämndernas aktiverande styrning sker genom projekt-, handlings-, tillsyns-, kontroll- och verksamhetsplaner. Delar av grunduppdragen är svåra att mäta som exempelvis vilken kvalitet ett kontroll- eller tillsynsbesök haft. Dessa delar säkras genom kvalitetssäkrade

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

arbetsprocesser i den normerande styrningen. Nyckeltalen redovisas för nämnden med lägst den frekvens som anges i tabellen. För helåret görs för samtliga nyckeltal en analys kring trender över tid och eventuella behov av styrning i någon riktning. Särskilt viktiga områden och sakområden i behov av förändring åsätts målnivåer eller målintervall av nämnderna inför nytt verksamhetsår.

Normerande styrning

Tidsplanering

Tidsplanering är helt avgörande för en effektiv styrning, ledning och uppföljning av en verksamhet. Inom samhällsbyggnadsförvaltningen finns sedan januari månad 2021 tidsplanering på alla avdelningar. Tidsredovisning sker i kommunens system Easit.

Rutiner och spelregler

Interna rutiner för verksamheten som inte "hör hemma" i DOK samlas på förvaltningens Sharepointplats. I frågor där det finns tolkningsutrymme eller behov av förtydligande fastställs "Spelregler". I dagsläget finns spelregler kring arbetstid och intern representation. Spelreglerna finns på förvaltningens Sharepointplats.

Ledningsmöten

Förvaltningschefen kallar och skriver minnesanteckningar från förvaltningens ledningsmöten som äger rum var 14:e dag. Minnesanteckningar från ledningsmötena finns på förvaltningens Sharepointplats. Den vardagliga normerande styrningen och den som finns i årshjulet förankras/samordnas på ledningsmötena. Från dessa möten sammanställs en PP-presentation som därefter avdelningscheferna tar med sig till avdelningarna med viktiga punkter.

Chefsnätverk

Viktigt forum för den normerande styrning är förvaltningens chefsnätverk med cirka 20 chefer närvarande. I detta forum förs dialog kring hur för att så långt möjligt hantera frågorna på ett föredömligt och bra sätt. Exempel på teman under senaste året har varit; tillrättavisande samtal, lönerevision och leda på distans.

Ansvarsutkrävande

Viktig del är att det i samtliga led vid behov finns ett ansvarsutkrävande. Detta gäller i samtliga delar där det finns en överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

Uppföljning av arbetssätt

Form av uppföljning avgörs av sakfrågan. Årligen inför julen görs en genomgång av riktlinjer och förhållningssätt till gåvor. Detta utgör en form av uppföljning för att tillse att alla vet vad som gäller.

4. Utmaningar och möjligheter

Utifrån nämndernas grunduppdrag finns följande utmaningar och möjligheter på medellång sikt (3–5 år).

Befolkningsmålet år 2050

Byggnadsnämnden skapar förutsättningar för att nå befolkningsmålet 2050 genom att volymen byggrätter i antagna detaljplaner överstiger 2 000 per år.

Planberedskap för bostäder, samhällsservice och verksamheter

Byggnadsnämnden har rimliga handlingstider från positivt planbesked till antagande av en detaljplan. Det finns en planberedskap som möjliggör bostadsbyggande, etableringar och samhällsservice över tid.

Ekologisk hållbarhet

Nämnderna har levererat insatserna i åtgärdsprogrammet för miljömålen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har sett till att de enskilda avloppen i kommunen överlag håller en tillfredsställande standard. I egenskap av tillsynsmyndighet enligt miljöbalken har nämnden vidare säkerställt att det dagvatten som avvattnas från detaljplanelagd mark får en ändamålsenlig rening före utsläpp till recipient.

Medborgaraorienterad verksamhetsutveckling

Nämndernas verksamhetsutveckling utgår från ett medborgarperspektiv där kundundersökningar ingår som en självklar del.

Kompetensförsörjning

I likhet med övriga nämnder finns utmaningar med kompetensförsörjning framåt.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

5. Programstyrning

Inriktningsmål används för att skapa riktning och förändring i en fråga eller inom ett avgränsat område som är gemensamt för flera kommunala aktörer. Inriktningsmålet destinerar enbart till de namngivna nämnder och bolag som särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål och som bedöms ha de reella förutsättningar som krävs för att inriktningsmålet ska uppnås. Kommunfullmäktige har även beslutat om program som ska rama in och konkretisera inriktningsmålen.

Byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden har destinerats mål och program enligt nedan.

Inriktningsmål	Program	Destinerat till
1. Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.	Tillväxt	Byggnadsnämnden Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2. Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden.	Social hållbarhet	-
3. Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.	Social hållbarhet	-
4. Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.	Klimat	Byggnadsnämnden Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Program Tillväxt

Programstyrgruppen för "Program Tillväxt" har 2023-09-15 ställt sig bakom bedömningar och insatsbehoven i "Programhandling 2024". Den programansvariga chefen Rune Brandt skickade "Programhandling 2024" till kommunstyrelsen i samband med delårsboks slutet. Tabellen nedan visar den sammanfattande bedömningen avseende programmets delar.

Inriktning och Program	Delmål	Årets bedömning
Befolkningsmål	Umeå har 200 000 invånare år 2050	Delvis
Kulturell hållbarhet	Umeås tillväxt är kulturellt hållbar	Ja
Social hållbarhet	Umeås tillväxt är socialt hållbar	Delvis
Ekonomisk hållbarhet	Umeås tillväxt är ekonomiskt hållbar	Ja
Ekologisk hållbarhet	Umeås tillväxt är ekologiskt hållbar	Nej
Bostadsbyggande	I Umeå byggs 2 000 bostäder per år	Nej
Attraktiva livsmiljöer	I Umeå byggs attraktiva livsmiljöer för kommuninvånarna	Ja
Universiteten	I Umeå är Universiteten tillväxtmotorer	Ja
Etableringar	I Umeå driver nya etableringar tillväxt	Ja

De två delar där det är tydligt att målet inte kommer att nås och mer insatser krävs rör bostadsbyggande och den ekologiska hållbarheten i tillväxten. I programhandlingen finns

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

vidare en lista med 13 insatser med fördelat ansvar. Avsnittet nedan har tagit hänsyn till den organisationsförändring som är föreslagen att genomföras 2024-01-01.

Byggnadsnämnden

Nämnden är direkt ansvarig för insats 2023–1 (del a-c). Dessa delar omfattas av den handlingsplan för ökat bostadsbyggande som funnits sedan 2020 och som årligen revideras.

Insats	Utvecklingsområde	Delområde	Ansvar	Kommentar
2023–1	Befolkningstillväxt Bostadsbyggande	a. Planberedskap b. Arbeta med kön av detaljplaner c. Handläggningstid detaljplaner d. Aktualisering ÖP – Fler områden för bebyggelse och samhällsservice	Byggnadsnämnden Samhällsbyggnadsdirektör Avdelningschef fysisk planering Byggnadsnämnden Samhällsbyggnadsdirektör Avdelningschef fysisk planering Byggnadsnämnden Samhällsbyggnadsdirektör Avdelningschef fysisk planering Kommunstyrelsen Samhällsbyggnadsdirektör Avdelningschef fysisk planering	Bostadsförsörjningsprogram. HP Bostadsbyggande; insats V4, V28 och V32. HP Bostadsbyggande. HP Bostadsbyggande. Uppstart 2023.

Nämnden är vidare berörda av flera av de andra insatserna med inte i en ledande eller samordnande roll.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden är inte direkt ansvarig för någon av de 13 insatserna i Program Tillväxt. Nämnden är däremot tillsynsmyndighet enligt miljöbalken för insats 2023-3 (del a).

Insats	Utvecklingsområde	Delområde	Ansvar	Kommentar
2023–3	Samhällsutveckling Ekologisk hållbarhet Befolkningstillväxt Bostadsbyggande	a. Dagvatten rening - Miljö kvalitetsnormer ska uppfyllas - Effektiva planprocesser b. Dagvatten planering - Skapa plats i staden inom den översiktliga planeringen - Effektiva planprocesser	UMEVA VD Vakin Kommunstyrelsen Samhällsbyggnadsdirektör Avdelningschef fysisk planering	Rening av dagvatten från detaljplanelagd mark enligt miljöbalkens krav. Förhindra att synpunkter kommer från Länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten i den enskilda ärenden/detaljplaner. I den befintliga stadsmiljön har UMEVA/Vakin ett ansvar att fråga eller framföra behov till kommunen rörande om det finns tillgängliga ytor för dagvattenrening. I nya områden sker en samplanering.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

Nämnden är vidare berörda av flera av de andra insatserna med inte i en ledande eller samordnande roll.

5.2 Program Klimat

Programmets syfte är att minska utsläppen av växthusgaser för att bidra till att minska den globala uppvärmningen och de klimatförändringar som medföljer, i enlighet med Parisavtalet. Programmet har följande fokusområden:

- Ledning, styrning och organisation
- Klimatinvesteringsplaner
- Hållbart resande
- Cirkulär ekonomi

Program Klimat har ännu inte tagit fram någon programhandling med insatser utöver de som redan finns i andra styrdokument.

6. Tilläggsuppdrag

Kopplat till grunduppdrag, inriktningsmål och program har kommunfullmäktige även beslutat om tilläggsuppdrag till nämnderna. Nedan redovisas tilläggsuppdrag per nämnd samt koppling till program

Byggnadsnämnden

Kommunfullmäktige har tilldelat byggnadsnämnden följande tilläggsuppdrag.

Tilläggsuppdrag byggnadsnämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kommunfullmäktige har tilldelat miljö- och hälsoskyddsnämnden följande tilläggsuppdrag.

Tilläggsuppdrag miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

7. Åtgärdsprogram miljömålen

Inom programstyrningen har "Program Tillväxt" redovisat slutsatsen att tillväxten i Umeå inte är ekologiskt hållbar. Åtgärdsprogrammet för de lokala miljömålen är ett av de viktigaste verktygen för att uppnå ekologisk hållbarhet.

Byggnadsnämnden

Nr.	Åtgärd	Klart senast	Ansvarig avdelning
1.e	Upprätta mobilitetsnorm som ersättning till dagens parkeringsnorm.	2025	Fysisk planering
2.g	Information till och dialog med medborgare om miljösmart byggande och renoveringar.	2025	Bygglov
6.a	Ta fram definitioner av jordbruksmark och riktlinjer och rutiner kring hur kompensation ska genomföras. Tas fram för att kartlägga brukningsvärd jordbruksmark.	2023	Fysisk planering
19.a	Genomföra tillsyn på befintliga kulturmiljöer.	2025	Bygglov
19.b	Ta fram en arkitekturstrategi som stöd för avvägningar i den fysiska miljön.	2022	Fysisk planering
19.d	Se över äldre bebyggelseinventeringar samt byggnadsordningar och uppdatera underlagen för bedömningar av kulturmiljö.	2025	Bygglov

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nr.	Åtgärd	Klart senast	Ansvarig avdelning
3.f	Erbjuda tjänster inom energi och klimatrådgivning till Umeås medborgare, företag och organisationer.	2025	Miljö- och hälsoskydd
3.g	Ge råd till privatpersoner och fastighetsägare för att underlätta för hållbara drivmedel, ex. Fordonsladdning.	2025	Miljö- och hälsoskydd
5.e	Genomföra årlig miljö och klimatutbildning för förtroendevalda.	2025	Miljö- och hälsoskydd
6.b	Utveckla en metod för utvärdering och genomföra en landskaps- och klimateffektsanalys av jordbruksmark inom kommunen. Bör innefatta analys av kvalitet och potential, naturvärden och landskapsvärden. Tas fram för att kartlägga brukningsvärd jordbruksmark.	2023	Miljö- och hälsoskydd
6.c	Utveckla en metod för utvärdering och genomföra en landskaps- och klimateffektsanalys av betesängar/ slätterängar samt skyddsvärd betesmark inom kommunen.	2023	Miljö- och hälsoskydd
6.d	Ta fram en metod för uppföljning av jordbruksmarkens kvalitet, potential, naturvärden och landskapsvärden.	2024	Miljö- och hälsoskydd

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

8.a	Ta fram ett kommunövergripande grönstrukturprogram i samverkan för att stärka växt- och djurliv i Umeå.	2025	Miljö- och hälsoskydd
8.d	Inventera och värdera grönkorridorernas ekosystemtjänster och synliggör hälsofrämjande effekter utifrån den biologiska mångfalden.	2024	Miljö- och hälsoskydd
8.e	Ta fram grönytefaktorer (GYF) samt identifiera de viktigaste ekologiska strukturerna för Umeå för arbetet med GYF i detaljplaner och planprojekt.	2023	Miljö- och hälsoskydd
8.f	Kartlägga viktiga ekologiska strukturer så att de synliggör skogens ekosystemtjänster och används för att konkretisera Umeå kommuns skogspolicy.	2024	Miljö- och hälsoskydd
11.a	Inventera kommunens naturvårdsskogar och annan värdefull skog. Inventeringen ska användas som underlag när skogsbruksplanen revideras.	2024	Miljö- och hälsoskydd
13.b	Genomför informationsinsats till föreningar med enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer, eller där uttaget från vattentäkten är mer än 10 kubikmeter per dygn.	2023	Miljö- och hälsoskydd
14.a	Kartlägga och genomföra tillsyn av hur strandskyddet efterlevs längst kusten.	2025	Miljö- och hälsoskydd
16.a	Genomföra tillsyn vid småbåtshamnar i syfte att minska deras miljöpåverkan.	2027	Miljö- och hälsoskydd
16.b	Se över rutiner för planläggning, prövning och tillsyn så att de bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten uppnås.	2027	Miljö- och hälsoskydd
16.e	Uppdatera åtgärdsplan för inventering av små avlopp med WC och genomföra tillsyn och ställa krav på bristfälliga avlopp.	2027	Miljö- och hälsoskydd
22.a	Upprätta en övergripande strategisk plan för arbetet med förorenade områden med inriktning på de mest förorenade områdena (RK 1 och RK 2) samt de områden som utpekats som framtida exploateringar.	2023	Miljö- och hälsoskydd
22.b	Det finns behov av att öka takten i arbetet med att efterbehandla förorenade områden med mer än måttlig risk för att minska riskerna för människa och miljö som exponeras.	2025	Miljö- och hälsoskydd

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

8. Ekonomi

Byggnadsnämnden

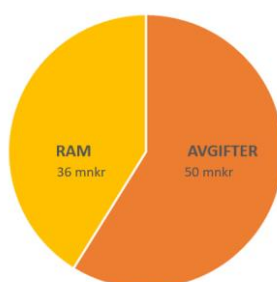
Sammanfattning

Byggnadsnämndens verksamheter bygglov, detaljplaner och lantmäteri finansieras till cirka 60 % av avgifter. En lågkonjunktur med färre ärenden in ger motsvarande effekt på intäkterna. Vid delårsbokslutet 2023 var helårsprognosen -16,0 mnkr. Utifrån beslutad handlingsplan för en budget i balans genomförs under hösten en rad åtgärder. Utifrån genomförda kalkyler har nämnden senast inför verksamhetsåret 2026 en budget i balans.

Driftbudget verksamhet (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
<u>Nämndsadministration</u>	4 012	4 331	4 449	4 604	4 766
Strategiskt stöd	4 544	4 906	5 038	5 214	5 398
Stadsarkitekt	1 329	1 435	1 474	1 525	1 579
Bygglov	21 202	22 890	23 509	24 330	25 188
Detaljplanering	10 859	11 724	12 041	12 461	12 900
Lantmäteri	11 567	12 488	12 826	13 273	13 742
Summa	53 513	57 774	59 336	61 407	63 573
Investeringar verksamhet (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nettoutgifter Byggnadsnämnd	471	471	471	470	470

Finansiering av verksamheten

För 2023 var nämndens ram cirka 36 mnkr utan bostadsanpassning. Till detta kommer cirka 50 mnkr i avgiftsintäkter. Grundfinansieringen av verksamheten har hittills inte tagit hänsyn till konjunkturvariationer.

Nämndens fiktiva kapital var före förändringarna våren 2023 totalt 14,9 mnkr.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

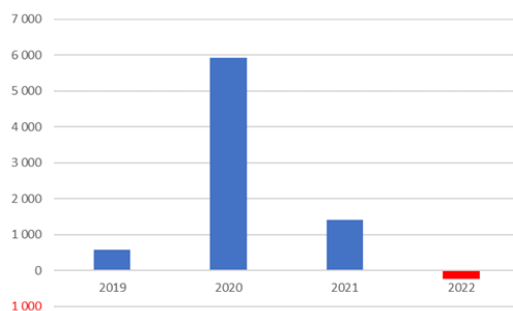
090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

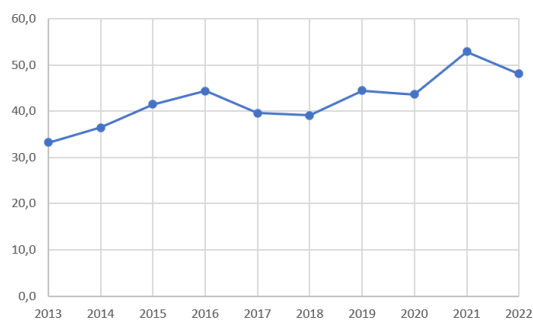
Årsbokslut 2019–2022

Nämnden har sedan 2019 redovisat årsbokslutet enligt nedan. Tre år av överskott och ett år ett underskott på 235 tkr.

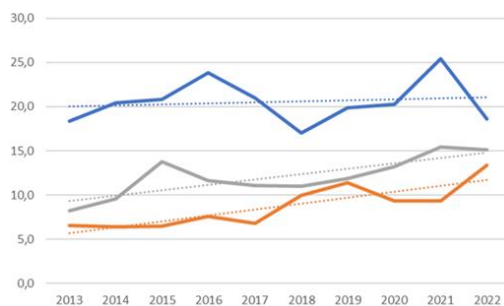

Avgiftsintäkter

Byggnadsnämndens avgiftsintäkter har under den senaste 10-årsperioden ökat från 33,2 till 48,1 mnkr.

Diagrammet nedan visar utvecklingen på respektive avdelning. Avdelningen Fysisk planering har ökat från 6,6 till 13,4 miljoner (103 %) och lantmäteri från 8,2 till 15,1 miljoner (84 %).

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

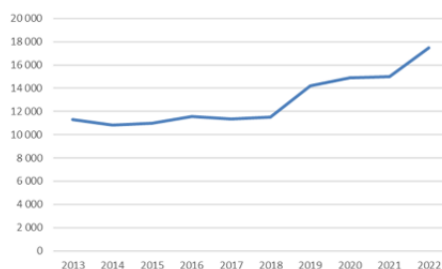
Sammanfattning

Bedömningen är att miljö- och hälsoskyddsnämnden inför 2024 har en drift- och investeringsbudget som tillsammans med taxor, avgifter och övriga intäkter möjliggör fullgörande av nämndens grunduppdrag.

Driftbudget verksamhet (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1 621	1 628	1 672	1 730	1 791
Ledning Miljö- och hälsoskydd	1 310	1 390	1 428	1 477	1 530
Ledning och administration	2 868	2 798	2 874	2 974	3 079
Miljöskydd	3 703	526	540	559	579
Livsmedel och alkohol	1 581	3 660	3 759	3 890	4 027
Miljöutveckling	4 938	6 000	6 162	6 377	6 602
Hållbar ekonomi	2 969	4 641	4 766	4 933	5 107
Totalt	18 990	20 643	21 201	21 941	22 715
Investeringar verksamhet (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nettoutgifter nämnd	283	283	283	282	282

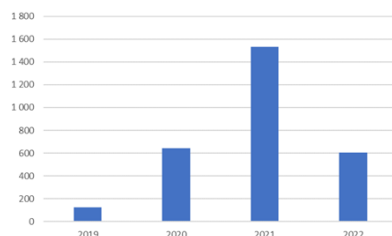
Avgiftsintäkter 2013–2022

I diagrammet nedan visas de årliga avgiftsintäkterna under perioden 2013–2022.

Årsbokslut 2019–2022

Nämnden har sedan 2019 redovisat siffror i årsbokslutet enligt nedan.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

Principer ekonomi

Prioriteringsordning övergripande

Kommunfullmäktige tilldelar resurser för att ge nämnden förutsättningar att fullgöra sitt grunduppdrag. Utöver de medel som tilldelas från kommunfullmäktige kan en nämnd ha andra intäkter för att finansiera nämndens verksamhet. Exempel på detta är intäkter från taxor, projektmedel och särskilda anslag. Om kommunfullmäktige ej fastställt annat gäller prioriteringsordningen:

1. Medel före grunduppdrag - tillgängliga medel styr grunduppdragets omfattning.
2. Grunduppdrag före inriktningsmål – om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före inriktningsmål fastställda av kommunfullmäktige.
3. Grunduppdrag och inriktningsmål före tilläggsuppdrag – om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag och inriktningsmål fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före eventuella tilläggsuppdrag fastställda av kommunfullmäktige.

Grundprinciper inom förvaltningen

Sedan 2019 tillämpas fyra grundprinciper när resursbehov ska beskrivas eller förslag till taxor/avgifter ska presenteras:

1. Myndighetsutövning och andra uppdrag ska finansieras till 100 % av den part som anmält, sökt tillstånd, begärt detaljplan, sökt dispens, beställt en karta och liknande.
2. I kostnaden ska all tid räknas in liksom OH-kostnader (t ex lokalkostnader, IT, telefoni, andel av nämnden, andel av ledning av enhet/avdelning/förvaltning och liknande).
3. Projektansökningar och liknande ska inkludera OH-kostnader samt kostnader för resurser såsom ekonomi, kommunikation och annat som det enskilda projektet behöver.
4. Finns trots tillämpning av principerna (1–3 enligt ovan) ett resursbehov ska ansvar flyttas i kedjan medarbetare-enhetschef-avdelningschef-förvaltningschef-nämnd. Eventuellt resursbehov ska botten i en behovsutredning och en detaljerad specifikation av behovet enligt förvaltningens rutin för tidsplanering. När resursbehov lyfts till nämnd ska följande tydligt framgå; behov i antal årsarbetskrafter, antal kronor och konsekvenser om behovet inte tillgodoses.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

9. Personal

I en kunskapsverksamhet är medarbetarna helt avgörande för kvaliteten i hanteringen av ärenden och uppdrag kopplade till nämndernas grunduppdrag. Uppföljning av nyckeltal för "Personal" är av denna anledning mycket viktigt.

Idag finns personaldata i ett antal olika system inom förvaltningen. Planen är att samla nyckeltalen som interna öppna data som därefter presenteras i en dashboard (instrumentpanel) där chefer med personalansvar på alla nivåer får data, trender och jämförelser för sin verksamhet. På en instrumentpanel får chefen alla nyckeltal kopplat till HR-frågor som behövs för att köra organisationen framåt för en effektiv hantering av grunduppdraget.

Personalpolitiska mål 2024

Välfärden står inför stora utmaningar gällande finansiering och personalbrist. Vi behöver därför förnya våra arbets sätt för att klara utmaningarna och här ger digitaliseringen avgörande möjligheter. Vi behöver också förbättra vår samverkan över förvaltningsgränserna och med andra organisationer.

- Mål 5. Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället. Samordningsansvar: personalnämnden.
- Mål 6. Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30. Samordningsansvar: personalnämnden.
- Mål 7. Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden. Samordningsansvar: personalnämnden.

Personalnämndens rekommendationer

Personalnämnden har 2023-10-17 beslutat om rekommendationer för resultatmått och målvärden för 2024. I personalnämndens grunduppdrag ingår att samordna genomförande och uppföljning av kommunfullmäktiges personalpolitiska mål. Nämnden har genom åren gjort det, bland annat genom att följa upp resultatmått och målvärden. Eftersom nämnden

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

inte har mandat att besluta om vilka resultatmått och målvärden som övriga nämnder ska förhålla sig till, utformar nämnden i stället rekommendationer.

Rekommenderade resultatmått och målvärden för 2024	
Resultatmått, uppföljning tertial 1 och 2	Målvärde 2024, kommunnivå
Sjukfrånvaro, procent	6,5
Andel långtidsfriska	60
Andel heltidsanställda	92
Resultatmått, uppföljning helår	Målvärde 2024, kommunnivå
Sjukfrånvaro, procent	6,5
Andel långtidsfriska	60
Andel heltidsanställda	92
Andel skyddsombud som genomgått introduktion	90
Andel chefer med max 30 medarbetare	85
Medarbetarenkäten, medelvärde	4,8

Personalnämnden avser följa upp de personalpolitiska målen på såväl kommun som nämnds nivå utifrån dessa resultatmått och föreslår övriga nämnder att göra detsamma.

Personalpolitiska mål - BN och MHN

Byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden har i ärendena rörande hur grunduppdragen ska följas upp beslutat om nyckeltal/indikatorer enligt nedan. Bedöms några indikatorer särskilt viktiga kan mål formuleras.

Nr	Mål och/eller nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023	Mål
P1	Sjukfrånvaro %, personalpolitiskt mål nämnd	-	-	3,5	4,4	-	5,0
P2	Långtidsfriska %, personalpolitiskt mål nämnd	-	-	77	66	-	60
P3	Heltidsanställda nämnd %, personalpolitiskt mål nämnd	-	-	98	98	-	90
P4	Skyddsombud (%), personalpolitiskt mål nämnd	-	-	100	100	-	90
P5	Chefer med max 30 medarbetare (%), personalpolitiskt mål	-	-	91	82	-	85
P6	Medarbetarenkäten medelvärde OSA, personalpolitiskt mål nämnd	-	-	5,0	5,1	-	4,8
P7	Personalomsättning (%), personalpolitiskt mål nämnd	-	-	-	-	-	3-6
P8	Medarbetarundersökning HP (%), personalpolitiskt mål nämnd	-	-	-	-	-	100
P9	Kompetensförsörjningsplan (Ja/Nej), ej mål	-	-	-	-	-	
P10	Systematiskt arbetsmiljöarbete (Ja/Nej), ej mål	-	-	-	-	-	
P11	Medarbetarundersökningen resultat (index), ej mål	-	-	-	-	-	
P12	Anställda antal (st), ej mål	-	-	-	-	-	
P13	Genusfördelning nämnd (%), ej mål	-	-	-	-	-	
P14	Medelålder nämnd (år), ej mål	-	-	-	-	-	
P15	Åldersfördelning nämnd (10-årsklasser), ej mål	-	-	-	-	-	
P16	Anställningsår i yrket nämnd (år), ej mål	-	-	-	-	-	

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Besöksadress: Skolgatan 31A

Postadress: 901 84 Umeå

090-16 10 00

stab.shb@umea.se

www.umea.se

10. Förvaltningens planering, styrning och ledning

Utifrån uppdrag och ansvar styr nämnderna huvudsakligen genom verksamhetsplaner med tillhörande tillsyns-, kontroll- och aktivitetsplaner. Nämndsansvarig förvaltningschef styr övergripande genom handlingsplaner som normalt tas som information i nämnderna. Avdelnings- och enhetschefer styr genom aktivitetsplaner och individuella planer.

Verksamhetsplan	Nämnderna tar beslut om en verksamhetsplan för kommande år. Planen är paketerad som en plan där respektive ansvarsområde kan särskiljas.
Tillsyns- och aktivitetsplan miljö- och hälsoskydds-nämnden	Tillsynsplan- och aktivitetsplan är en bilaga till nämndens verksamhetsplan.
Tillsynsplan byggnadsnämnden	Tillsynsplan plan och bygglagen är en bilaga till nämndens verksamhetsplan.
Handlingsplan	Förvaltningsövergripande aktiviteter ska finnas i specifika handlingsplaner. Exempelvis digitalisering, bostadsbyggande, en förvaltning, kompetensförsörjning, osv
Aktivitetsplan	Samtliga avdelningar tar fram en aktivitetsplan som beskriver avdelningsspecifika aktiviteter.
Individuell plan	Samtliga medarbetare har en individuell plan. Struktur och former för detta finns i gemensamt fastställd rutin.

11. Uppföljning och utvärdering

För en lärande organisation är det av yttersta vikt med uppföljning av verksamheten. Uppföljning av nyckeltal/indikatorer sker utifrån följande perspektiv: *personal, ekonomi, kund* och *verksamhet*. De nyckeltal som är särskilt viktiga eller nyckeltal inom områden där nämnderna önskar en förflyttning sätts ett målvärde eller målintervall som följs enligt den frekvens som anses lämpligt.

Nämndernas uppföljning genom tertial- och årsrapport samt internkontrollplan

Uppföljning av verksamhetsplanen inklusive riskanalys- och internkontroll görs vid tertial och helår. För helåret görs för samtliga nyckeltal en analys kring trender över tid och eventuella behov av styrning i någon riktning. Särskilt viktiga områden och sakområden i behov av förändring sätts målnivåer eller målintervall av nämnderna inför nytt verksamhetsår.

Löpande uppföljning förvaltning och avdelningar

Förvaltningen följer löpande upp verksamheten. Det samordnas på ledningsgruppsmöten genom:

- uppföljning av nyckeltal
- uppföljning av handlingsplaner
- uppföljning av aktivitetsplaner

Utvärdering av planerings- och uppföljningsprocessen

Årlig utvärdering av planerings- och uppföljningsprocessen.